

İşçi

İşçi

Bir milyon Türk'ün Avrupa'da çalışması ayıptır, yüzkarasıdır!..

Avrupalı bunu size söylemez, çünkü menfaati vardır.

Bir gün Münih'te, havaalanında yürüyen merdivenden indim. Baktım; bir adam hela temizliyor.

“Sen Türk'sün, değil mi?” dedim.

“Evet!” dedi.

Avrupalı'nın bunları yaptırarak adamı yoktur. Çünkü kendi insanı bir nevî ibda safhasının başlangıcındadır.

(Konuşmalar isimli kitabından iktibas edilmiştir)

Zafer Hanım

ZAFER HANIM

Torunlarının “Cici anne!” diye hitap ettiği büyük annem, büyük babamın zevcesi Zafer Hanım, şanlı bir İstanbul hanımefendisi.. Eski Halep valisi, Hariciye Müsteşarı, Zaptiye Nâzırı Salim Paşa'nın kızı...

Salim Paşa Halep valisi iken, kendisine bağlı bir mütesarrıflık olan Maraş'a gelmiş, Kısakürek oğullarının konağına inmiş; o zaman toy bir delikanlı olan büyük babamı görmüş, zekâsına hayran olmuş, yanına almış, İstanbul'a gitmiş, tahsil ve terbiyesiyle uğraşmış, sonunda da kendisine damat etmiş...

Eğer bu satırların çerçevelediği şeyler, Efendime açılan yolumun ve bu yol başındaki ruhî anlarımın kalın hatlarla

karalanmış, sadece malzemelik, basit dekorlarından ibaret olmasaydı; eğer bu dekorların bahane tiplerine ayrıca değer vermem icap etseydi, Zafer Hanımefendiye; uzun, çok uzun bahisler ayırmam onu tek başına bir mevzu diye ele almam gerekirdi.

Kadın saçlarınının topuklara kadar indiği o devirde bile, bugünün kesik saçlarına eş; kırpık saçlı başı ve daima sultanî edâsiyle cici annem, bütün İstanbul'da dillere destan elmasları, ziyafetleri, armonik piyanosu ve çoğu Batı dillerinden tercüme sepet sepet romanları ve karmakarışık bir dekor içinde, Abdülhamid devrinden Meşrutiyet sonrasına aktarılan, Doğu ve Batı bulamacı, Tanzimat artığı, mihrakından oynatılmış ve yeni mihraka oturtulamamış hafakanlı İstanbul hanımefendisinin en tipik bir örneğidir. Cemiyetin ruhî dayanağındaki, o zamanlar alıp yürüyen şaşkınlık ve muvazenesizlik, onun mizaç aynasından ne canlı akisler püskürtüyordu...

Her şeyden önce, müthiş bir sinir, vehim kumkuması...

Denizden korkar, vapura binemez; Sarıyer'deki köşküne, karadan, Şahin ve Mazlum'un çektiği kupa arabasiyle gider.

Ölümden öyle ürker ki, geceleri yatağına dümdüz uzanmayı bile yarı ölüm sayar ve başının altına dört beş yastık koyar. Sanki oturduğu yerde ölüm onu bastıramaz ve omuzlarını yere getiremez.

Vehme bakın ki siz, konağın üçüncü katındaki yatak odasında, yangına karşı başka çare kalmazsa pencereden inmek üzere bir ip merdiven bulundurur. Halbuki o da yaşça altmışı geçkindir, hayli şişmandır, sargılar altında boru gibi duran bacaklarıyla, ip merdivenden değil, konağın şahane merdivenlerinden bile rahat rahat inip çıkmak iktidarında değildir.

Çocuk sevmez, şefkatten pek anlamaz, evin mânevî havasını mayalandırıcı derinliğine bir iç hüviyet belirtmez; ya ilaç

şişeleriyle dolu maun dolabına abanık, yahut görülmemiş israfların ve günübirlük meselelerin siniri içinde, çırpınır, durur. Ve hep, dışına biraz fazla sızan nefsanîyet haliyle göze çarpar.

Çocuklar yemesin diye arka salonun püsküllü kanepeleri altına sakladığı tatluları bir hücumda yok etmek ve ip merdivenini pencerelerden sarkıtmak en büyük zevkimizdi.

Fakat o daima asil ve zarif...
Evet, büyük babam ve cici annem...

Konakta büyük babam, bütün özeniş ve değışmelere rağmen, saffetli ve Anadolu'lu kalma seciyesinden; cici annem de, kâbus çatılarının ördüğü büyük şehir kadınında, kararmış bir iç hayatın dışına fışkırttığı bunalma halinden birer mostra...

NFK/ 0 ve Ben, Kafa Kâğıdı,

Zula Ve Bıçak

ZULA VE BIÇAK

Zula ve bıçak.. Zula, mahkûmların yasak eşyayı gizledikleri yerdir. Bu tabir o zamanlar o kadar hoşuma gitmişti ki, vak'ası hapishanede geçen,"Zula" isimli bir piyes yazmayı bile düşünmüştüm. Zulada eroin, esrar, bıçak, şiş, tabanca, her türlü gizli eşya bulunur. Zulalar hapishanelerin nereleridir? Hiçbir deha bunu keşfedemez. Helalarda kuburlar, oyulmuş pencere tahtaları, duvarlarda gömme ve üstü badanalı hücrecikler, ayakkabı köselelerinin araları; bunlar hep çocukça şeyler.. öyle zulalar gördüm ve duydum ki, inanamazsınız.. Mesela bir yatak üstünde kahverengi bir

battaniye.. Alın ve isterseniz silkeleyin! Üzerinde ve altında hiçbir şey yok.. Fakat bu battaniyenin lifleri arasında, ince toz haline getirilmiş ve uğuşturula uğuşturula battaniyeye sindirilmiş, yedirilmiş belki yarım kilo esrar vardır. Bunun erbabı, hususi bir tel fırça ile oradan süzmesini ve ancak küçük bir fire bırakarak malı oradan çekmesini bilir. Söylendiğine göre, dışarıda bu muamele yapıldıktan sonra içeride tel fırça ile istihsal edilen mal –esrarın ismi maldır- hapishaneye getirilmeden evvel battaniyenin birkaç kere silkelenmiş olmasına rağmen pek büyük bir fire vermiyormuş.. Hem verse bile ne çıkar; girebiliyor ya!.. İşte bu zula, bir Avrupalının beynini dondurabilir. Şu bizim, menfi sahada malik olduğumuz dehalar, müsbete çevrilebilse, acaba ne olurdu bu vatan?

İkinci müthiş zula, hepsinden üstün.. Bütün gizli eşya ortada.. Yani açıkta değil de yatakların altında falan.. Tam arama başladığı zaman; bunların hepsini birden, sanatkarlıkta korkunç bir yankesicinin cebine dolduruyorlar. O da, arama yapılırken, bir istida vermek veya "maruzatta bulunmak" bahanesiyle hapishane müdürünün, savcının, jandarma komutanının, kimi kestirirse onun yanına sokuluyor ve eşyayı olduğu gibi bunların cebine yerleştiriyor. Derken, arama bittikten sonra, ya aynı yankesici, yahut bir başkası, yanlarına sokulup ceplerinden malları tekrar teslim alıyor. Daha ne zulalar, ne zulalar! " Zula" kelimesini, manevi makamda da kullanıyorlar. Kalbinde bir şey saklayan adam " Ulan, ne var zulanda, söyle!" diyorlar.

Bıçak, aynı zamanda, ucuna biraz eroin koyup henüz alışmamış mahkuma takdim etmenin de aletidir. Haddinizse almayın! Bu hareket " Ya eroini alırsın, a bıçağı yersin!" demektir. İlk takdimler parasızdır. Fakat bir kere alışıp eroin delisi oldunuz mu, siz, artık ölünceye kadar emniyet altına alınmış bir gelir kaynağısınız!

(Cinnet Mustatili'nden)

Zurnalı Vapurlar

ZURNALI VAPURLAR

Korkuyorum. Çünkü kış bitmek üzere... Zurnalı vapurlar neredeyse ortaya çıkacak...

Ben Boğaziçinde otururum ve o kıyıları çok severim. Zavallı Boğaziçi, kömür yığınlarının, tütün depolarının, fabrika ve gazhane müsveddelerinin, birer maskara horoz edasiyle üstünde eşindiği canım toprak, bütün sırrını bir türbe kadar dilsiz ifadesinde taşıyordu. Bir kurtarıcı bekleyen Boğazın karşısına, nihayet (Şirketi Hayriye) öyle icat kahramanlığıyla çıktı ki, Boğazın elde kalan son manasını da öldürdü. Boğazı, laternalı panayır meydanlarına çevirdi:

(Şirketi Hayriye)nin, vapurlardaki kaptan kulelerine, birer kübik zurna şeklinde oturttuğu hoparlörlü gramofonlar!...

Hiç unutmuyorum. Bir gece yorgun başımı, evimin biricik zenginliği, sessizlik kızağında kalafata çekmek için, geç vakit yatağa girmiştım. Daha uykumu avlayamadan bir cehennem gümbürtüsüyle yerimden fırladım. Sesler gitgide yükseliyordu. Zira vapur, Çengelköyünden Beylerbeyine doğru gittikçe yaklaşıyordu. Aman ne havalar! Güya Türkçe bir tango, peşinden (ben esmeri fındık ile beslerim), (Ave Maria) ve saire...

Sabahın bu ismetli saatinde ve pekmezle rakıyı birbirine katarcasına, bu iğrenç terkip karşısında az kalsın kusacaktım. Böylece mahallebici dükkanından belediye reisliğine ve (Şirketi Hayriye) müdürlüğünden en yüksek idare makamına kadar, selim zevk denilen şeyin ne lazım bir sermaye olduğunu bir kere daha anladım.

14 Şubat 1939

Üstadın Merhamet Ve Şefkati

ÜSTADIN MERHAMET VE ŞEFKATİ

0; dıştan haşin, kırıcı zannedilen bir mizaç içinde, çok şefkatli, rakik bir yürek taşıyordu. Onda; ancak 0'na uzun yıllar hizmet etmiş olanların vâkıf olabilecekleri, yakalayabilecekleri engin bir insan sevgisi ve merhamet hissi vardı. 1966 Büyük Doğu'larını çıkarırken yatmam için yazıhanenin içine bir bölme yaptırmıştı. Bir gün dahi Üstadımı bu bölmedeki somyada yatmaya razı edemedim. Gecenin geç saatlerinde ben bu bölmedeki somyaya yatardım; kendisi ise bir süre daha çalıştıktan sonra üzerine bir seccade çekerek kuru masanın üzerinde yatar, sabahleyin de erkence kalkardı. Defalarca şahid olduğum bu ve benzeri, başkalarının rahatını kendi rahatına tercih ettiğini gösteren olaylar 0'nun engin şefkat ve merhamet hissini ispatı olduğu kanaatindeyim. 0, gerçekte rakik-ül kalb bir zât idi.

(Ali Biraderoğlu – Türk Edebiyatı Dergisi, Temmuz 1983)

Üstadın Refik Saydam Tarafından Chp'ye Mebus Adayı Gösterilmesi

ÜSTAD'IN REFİK SAYDAM TARAFINDAN CHP'YE MEBUS ADAYI
GÖSTERİLMESİ

Derin bir saygı ve (reverans) içinde bana içerisini gösteriyor:

-Buyursunlar, Necip fazıl Beyefendi!

İçeride ve Umumî Müdürün masasında Başvekil Refik Saydam...

Ayağa kalktı ve azami derecede iltifatkâr, takdirkâr bir tavırla elini uzattı. Karşısındaki koltuğa oturmamı işaret etti. Selim Sarper, Başvekilin benimle hususî konuşmak istediğini sezmiş olmalı ki, hususî kalem tarafından süzülüp gitti.

Başvekil, yüzü sıcak bir (sempati) ifadesiyle mühürlü, söze başladı:

-Umumî Müdülden içeride beklemekte olduğunuzu öğrendim ve hemen teşrifinizi rica ettim. Ben her gün yazılarınızı okumadan edemem... Neye birkaç gündür yazmıyorsunuz?

-İltifatınıza teşekkür ederim. Birkaç gündür Ankara'da ve dertli işler peşinde olduğum için yazamıyorum.

-Neymiş o dertli işler?

Başvekil piyesimi kabul ettirmekte rastladığım anlayışsızlıkları ve bunun için Selim Sarper'i görmeğe geldiğimi anlattım.

-Onu düşünmeyin artık, dedi; vaktiniz müsaitse biraz sohbet edelim... Ben kaleminize hayranım.

Hayret!.. CHP fabrikası mamûllerinden, bu tipte, takdir ettiği muharriri her gün okuyan, mücerret bir fikir ve sanat alâkası besleyen, Başvekil azâmeti içinde ferdî tahassüslerini kaybetmemiş olan bir insan hayal edemezdim.

Refik Saydam, yemek vaktini geciktirdiği ve aç bıraktığı özrü ile beni bir buçuk saat alıkoydu. Birçok içtimaî ve iktisadî mesele, bilhassa o sıralarda patlak veren kömür meselesi üzerinde konuştu; birkaç sene evvel İş Bankası müfettişi olarak teftişine memur edildiğim bir kömür havzası münasebetiyle bu maddenin, dünyada ve memleketimizdeki vaziyetini benden uzun uzadıya dinledi ve son hükmüm kendisinin aleyhinde olduğu halde, son derece olgun bir iyi niyet tavrını asla bozmadı.

(...)

Cevabı şu oldu:

-Pek doğru, ilmî ve tam isabetli bir teşhis üzerindesiniz. Ben, tek başıma, bütün çarkları birbirine girmiş, birbirini yiyen bu memlekette ne yapabilirim? Hayret ki, hayret!.. Nefs muhasebesi denilen o ulvî kaliteye malik bir başvekil görüyordum!

Refik Saydam'la daha birçok memleket meselesini görüştük. (...) Malum başvekiller serisi içinde bu zat, kendi dışında bir hakikat bulunabileceğini kabul etmiş, o yalçın ve kaba hükûmet efesi gururundan sıyrılmış, fikir meraklısı ve vicdan murakabesi heveslisi adam... Cumhuriyet devresi mamûllarından, kafaları ve ruhları dondurulmuş, göbekleri burunlarından bir karış ileride yürüyen tipler arasında da yapayalnız ve bedbaht...

(...)

Refik Saydam beni mübalâğalı ve alâkalı tavrıyla uğurladı ve kapıda dedi ki:

-Ankara'ya yolunuz düştükçe bana uğrayın. Sohbet ve fikirlerinizden zevk aldığımı ve almakta devam edeceğimi biliniz!

Aradan çok zaman geçmemişti ki, "Çerçeve"lerimi yazdığım "Son Telgraf" gazetesinin mebus sahibinden büyük bir saadet edasiyle müjdelediği şu haberi aldım:

-Tebrik ederim, mebus oluyorsun! Refik Saydam, açık mebusluklardan birine seni namzet göstermiş... Dün Mecliste haber aldım. Yüzde yüz emin...

Afalladım.

Nefsimin çeker gibi davranıp ruhumun şiddetle ittiği bir oluş çıkmıştı karşıma... Ben, İnönü devrinin Halk Partisi mebusu; olacak şey miydi bu?

Fakat hiçbir şey olmadı...

Sonradan haber aldım ki, İnönü kendisine takdim edilen namzet listesinden ismimi kırmızı bir kalemle çizmiş... İnönü, 1936 yılının "Ağaç" mecmuasıyla, 1939'dan sonra iki gazetede "Çerçeve"lerimin yavaş yavaş belirtmeye başladığı İslamî çehremi tanıyor ve gayet tabii olarak beni kendine bağlayamıyordu. Böylece bir gaflet anında boş bulunup Halk

Partisi mebusu olmak gibi bir felaketten Allah beni korumuştı.

Aynı tehlikeyi, 1947 seçimlerinde, C.H.P. Genel Sekreteri Memduh Şevket Esenal tarafından namzet gösterilerek yaşadım. Yine ismim çizildi ve Memduh Şevket bana şöyle dedi:

-Eğer isimsiz ve cisimsiz biri olsaydın kabul edilmiştin. Fakat bellibaşlı bir mânada sivrilmiş olmanın cezası bu... Beni reddettiler... Anla!

Refik Saydam'la Memduh Şevket gibi, dilediklerini mebus yapmaya muktedir iki adamın kendi kendilerine hakkında gösterdikleri bu tavassutun İnönü engeline çarpmasından, sonları hamd üzerine hamdettim. Belki de kendimi koruma suuruna malik olamayacağım bir anda, göğe çıkarcasına uçuruma yuvarlanmaktan beni hıfzeden Allah...

(Benim Gözümde Menderes'ten)

Üstadın Talebelerinden Mustafa Yazgan İle Röportaj

ÜSTADIN TALEBELERİNDEN MUSTAFA YAZGAN İLE RÖPORTAJ

ÜSTADIN SADIK TALEBELERİNDEN MUHTEREM MUSTAFA YAZGAN BEY İLE
NECİP FAZIL'LI YILLARI KONUŞTUK

SÖYLEŞİ: MAHMUT BIYIKLI

BİR NESLİ O YETİŞTİRDİ

-Sizi Necip Fazılla tanışmaya götüren şartlar nasıl oluştu?

-Siyasaldan sonra 4 yıllık idari şubeyi tercih ettim. 4 yıldan sonra profesörüm bana bir asistanlık teklif etti. İki buçuk

yıl orada kaldık. Kendisi kanserden vefat edince yerine gelen yöneticiler maalesef korkunç derecede hocamın çizdiği çizgiyi tahrip ettiler. Ve benim gibi düşünen insanlara bir baskı uygulamaya başladılar. İstifa ettim. O dönemlerde ben Necip Fazıl Üstadı tanıdım ve konferanslara başladım. Eksilmeyen bir şekilde 18 sene de rahmetli Necip Fazıl üstadımla beraber Anadolu topraklarını hesap ettiğim kadarıyla 3 kere dolaştım.

- Akademik hayat bir anlamda orada inkıtaya uğradı ama siz Necip Fazıl gibi üniversiteler üstü bir insanla, hakiki bir üniversite ile tanıştınız.

-Gerçekten öyle. Nasıl söyleyeyim benim aslında serseri kurşun gibi ortada dolaştığım bir dönemde üstat bana o kurşunu hangi hedefe yöneltmem gerektiğini gösterdi. Beni yönlendiren, benim fikir düşünce ikliminde eğiten, manevi bir baba oldu. Mekânı cennet olsun sevgili üstadımı bir manevi baba olarak daima rahmetle yâd ediyorum.

-İlk tanışıklık nasıl oldu?

-Efendim tanışıklık enteresandır

-Zaten eserlerinden tanıyorsunuz...

-Ben on yaşımda başladım onu okumaya. Babam çünkü Sebilürreşat, Serdengeçti Büyük Doğu gibi dergileri alıyordu. O günlerde çıkan dergiler baskı tekniği bakımından iyi değildi. Saman kâğıdına renksiz soluk basılır, harfleri kırık olurdu. Aman Allah'ım tam bir pejmürde kıyafet yani bizim rahmetli Osman Yüksel Serdengeçti'nin kıyafeti gibi... Rahmetli çok tatlı bir insandı. Dervişti. Hoş bir insandı. Onun gibi bir yayın hayatımız vardı. Ama satır satır okurduk. O dergileri adeta hatmederdik. Çünkü acıkmıştık, susamıştık, öylesine korkunç bir inkâr fırtınası esiyor ki Türkiye de mutlaka o fırtınaların önünde durabilmek için bir yere sarılmak kopup da rüzgâr önünde bir kuru yaprak olmamak durumundaydık. Onun için bu eserleri okuduk ve onu neşredenleri de daima rahmetle andık. İşte o sıralarda çıkmış

olan dergileri böyle masanın üstünde dururken canım sıkılıyorsa okumayı seven bir çocuk olarak alırdım oradan buradan şuradan okurdum. Mesela Çöle İnen Nur'u ilk defa Büyük Doğu'da okudum.

-Daha kitaplaşmadan...

-Daha kitap olmadan. Tefrika yapılıyor hatta o sırada da yanılmıyorsa "Neslihan Kısakürek" imzasıyla yazıyordu. Hayran kaldım o çocukluk dönemimde peygamberimizin (s.a.v.) hayatını anlatan muhteşem bir eser. "Çöle İnen Nur" bütün gençliğe tavsiye ederim. Muhakkak okusunlar. Gör Efendimizin üstüne yazılmış edebiyatın güzelliğini. Onu ruhuyla canıyla okumaları lazım. Çöle İnen Nur'u okumamda tabii anne babamın hiç söz söylemeden fiilen çok teşvikleri var. Çok istifade ettik.

-Bizzat Necip Fazıl'ı görmeyiz, tanışmanız nasıl oldu?

-Efendim, asistan iken Gaziantep'e Antep Ticaret Odası'na beni çağırdılar. Kıbrıs ile ilgili bir konferans istediler. Kıbrıs'ın dünü bugünü yarını diye. Sene 1966 ... Efendim İşte o dönemde Antep'e gittim. Ticaret Odası'nda konferansı verdim. Orda benim çok sevdiğim hemşehrilerimden dostlarımdan Halit Ziya Bey -kulağı çınlasın öldüyse rahmet olsun-

"Yazgan Bey, yarın akşam Necip Fazıl gelecek. İstersen bekle de onu da dinle" dedi. "İyi olur" dedim. Halamlar ordaydı halamlarda kalıyordum. Ve o gün bekledik ertesi akşama Necip Fazıl üstadın konferansına katılmak üzere sinemaya gittik. Yeni sinema mıydı Asri sinema mıydı ismini unutuyorum. Ama şehrin ortasında güzel bir sinema en önde protokol kısmı var geçtik oturduk. Çantamız elimizde biraz sonra Halit Ziya gelip "Yazgan Bey üstatla tanışmak ister misin" dedi. Bunlar bakın kader-i ilahinin adım adım bizi yönlendirmesi. Elbette, dedim. Şimdi bakın oradaki tecessüs şu, o yaşa gelinceye kadar ilkokulda aynen bu günkü bilgisiz kültürsüz fanatik ideologlardan oluşan bazı öğretmenlerin çocukların beynini yıkaması gibi o günlerde bizim beynimizi yıkarlardı. Gelirdi hoca ilkokulda efendim 'Bu gericiler bu mürteciler şöyle

yaparlar böyle yaparlar. Mesela bunlardan biri Necip Fazıl diye birisi... Efendim bir taraftan içkisini içer öbür taraftan Allah billâh diye yazı yazar' diye çocukluk yaşında beynimize bu zehirleri sunuyorlardı. Emin olun ben sağlam bir aileden olmama rağmen çocukluk kafası ile "ya acaba" deyip duruyordum. Böyle olabilir mi, bir insan hem içki içip hem bu Çöle İnen Nur gibi bir yazıyı nasıl yazabilir? Bu tereddütler içinde boğuşuyorum. Acaba gerçekten böyle mi, tanımak istedim. Makine odasında Üstada bir yer açmışlar orada sandalyeler duruyor, oturuyor, kapıyı açtık girdik. Halit Ziya 'Üstadım, Mustafa Yazgan Bey asistan Türkiye Ortadoğu kamu yönetiminden sizi dinlemek için geldi' dedi. Tabi biliyorsun Üstat böyle şeyleri de çok sever Rahmetli hemen ama o kadar tatlı bir bakışla baktı buyurun Mustafa Bey dedi. Şöyle yanıma gelin dedi nerdeydiniz, dedi. Enstitü'yü anlattım. 'Nedir bu enstitüsünün fonksiyonu' dedi. Efendim dedim bu milli idarecilik okulu şöyle böyle diye anlattım. İnsan sarrafı bir insandı. Benim anlayışıma göre güzel konuşmalar oldu. Bir beş on dakika sonra yine Halit ziya geldi Üstat vakit tamam dedi. Hadi gidiyoruz. Ayağa kalktık. Üstat bana döndü Mustafa Bey dedi beni siz takdim edeceksiniz.

-0 anda ne hissettiniz?

-Emredersiniz efendim dedim tabi orda saygının gerektirdiği bir şey üstat önde ben arkada geldik sahnenin arkasına geçtik. Perde açıldı buyurun Mustafa Bey dedi. Ben geçtim mikrofonu aldım. Şimdi üstadın bir karakteri varmış Mahmut Bey. Takdimci 5 dakikayı geçti mi üstat çok kızarmış, gelir elinden mikrofonu alır kendisi konferansa başlarmış. Şimdi ben aldım konuşuyorum hitabet havasıyla. 5 olmuş 10 olmuş 15 dakika olmuş... emin olun haberim yok, arada birde dönüp bakıyorum, perde arkasında üstat elini bağlamış tatlı bir tebessüm içinde gülüyor ama böyle bir tebessüm içinde bana hiçbir hareket yapmadan boynunu da hafif bükmüş bakıyor birden bire ruhaniyet geldi içime ya oğlum ayıp dedim. Sen buraya konuşmaya çıkmadın tecrübesizlik işte genç yaşın tecrübesizliği hadi bakalım

dedim üstadı takdim et. Orda bir takdim yaptık. Üstat son derece memnun kalmış, fotoğrafları da var takdim sırasında tokalaşırken.

Efendim Antep ve kazalarına gidecektik. Benimle beraber gelin Mustafa Bey orada da beni takdim edin dedi. Ve o iki gününde orada üstatla beraber geçirdik. Ayrılırken dedi ki ben İstanbul'dayım. Ankara'dan İstanbul'a yolun düşerse mutlaka gel ve beraber olalım dedi. Emredersiniz efendim dedim ve ondan sonra...

-Büyük Doğu üniversitesine giriş yaptınız.

-Aynen öyle kayıt tamam oldu. Tatlı evladım derdi bana. Hamdolsun böyle bir hatıramız var.

-Büyük Doğu'da ondan sonra mı yazmaya başladınız?

0 dönemlerde Büyük Doğu yeniden çıkacaktı. Kulağı çınlasın Sezai Karakoç Büyük Doğu'nun orta sayfasında sağ tarafta, bendeniz de sol tarafta orta sayfada... Üstat dedi ki yazılarını gönder. Biz oraya Büyük Doğu döneminde de 5-10 yazı gönderdiğimi hatırlıyorum. Fakat Üstadın Büyük Doğuları uzun ömürlü olmazdı yazdığı bir yazıdan dolayı kapatılır, hemen hapis, mahkeme dava bilmem ne... 0 yüzden de sevgili Üstatla hamdolsun birkaç kere ağır cezaya çıktık.

-Büyük Doğu vesilesiyle diğer başka hangi isimlerle tanıştınız?

-Sezai Karakoç tabii çok sevdiğimiz çok değerli bir düşünürümüz ve şairimiz derinliği olan bir ağabeyimiz. Çünkü siyasal bilgilerde bizden önceki dönem mezundur. 0 yüzden biz ona ağabey demekle şeref duyarız. Şu anda da Allah uzun ömürler versin, sağlık afiyet versin, çok güzel bir çizgide gidiyor, taviz vermeyen, böyle küçük dünyevi oyunlara tenezzül etmeyen, paraya pula tenezzül etmeyen hoş bir insandır. Allah emsalini çoğaltsın. Osman Yüksel Bey sonra... Ankara'ya okumaya geldiğimde, Denizciler caddesinde kaldığı yere gittim, ben

tabi gözümde çok büyük bir büyük müessese falan bekliyorum. İnsanlara Serdengeçti Dergisi var. Bana buraları söylüyorlar ama burada bir yazıhane falan göremiyorum dedim. “Kardeşim şu çıkmaz sokağın içine gir, orada o diptedir” dediler. İçeri bir girdik aman Allah’ım öyle dar bir alan ranza yapmış, yukarıda yatıyor kitaplar dolmuş, taşmış. Osman Yüksel ağabey dedim. Ben Mustafa Yazgan Antep’ten geldim. Hayranlığımı, takdir ve hürmetlerimi arz ederim. “Gel bakalım, gel Antep’li gel, otur bir konuşalım’ dedi. Ondan sonra gönül dostu olduk ve hiç bırakmadık. Ankarada olduğu müddetçe hep beraberdik. Allah gani gani rahmet etsin. Güzel insandı.

-Osman Yüksel de Necip Fazıl gibi tam inanmış bir dava adamı...

Evet, muhteşem zekası vardı. O zekâya dayalı harika bir espritüel yapı yani kimsenin aklına gelmeyen, gelmesi de muhal olan bir cümleyi an-ı rehavette bir espri haline koyardı ki kahkahalar gökyüzünü doldururdu. O derinliği olan bir insandı. Üçüncüsü iyi bir kültür almış ve de bütün bu malzemeleri yoğuran çileli bir hayatı vardı. Hapishane yokluk, beş kuruşa muhtaçlık, efendim anlatılmaz çileler... Yani bugünkü gençlik eğer o günkü yaşanan hayatı bir film senaryosunda seyretseler keşke bunlar bir sinemaya aktarılabilse inanmazlar “yok ya bu kadarda abartılı bir sefalet olmaz” derler. Ama işte o sefaletin o imkânsızlıkların o yoklukların içinden nesiller üretildi, Allah’ın yardımıyla. Çünkü Allah o çile karşılığında Türkiye’ye çok güzel, asil nezih temiz bir nesil lütfetti ve bugün o neslin idaresi altındayız... Yani bugün meclise gittiğimde gören dostlar elliye, atmışı, yetmiş bulan milletvekili hemen etrafımı sarıyor... Milli Türk Talebe Birliği”nden, Büyük Doğu kulübü”nden biz sizin eserlerinizle büyüdük diyenler vs.

– Bülent Arınç bir konuşmasında “Benim üzerimde Mustafa Yazgan ağabeyin büyük emeği var” diyor.

-Estağfurullah Bülent kardeşim çok mütevazı çok zarif çok kadirşinas dosttur.. Büyük Doğu okulundandır.

Benim asistanlık dönemimde Üstat İle tanıştığımız dönemlerde, Bülent Beyler şimdiki İçişleri Bakanı Beşir Bey gibi birçok güzel dostlarla Büyük Doğu'nun Fikir Kulübü'nü kurduk. Beni Ankara başkanı yapmıştı Üstat; yani seçimle değil tayinle gelmiştik. Üstadım buyurunca emir demiri kesiyor. "Mustafa" dedi, "Ankara başkanı sensin, İstanbul da benim" dedi. Ve işte o zamanlarda ben kitap ve kültür seminerlerini başlattım Ankara'da. Ve 16 kişiyle başladık. Onların İçinde sevgili Bülent Bey kardeşim de vardı. O 16 kişi hala kısmen hafızalarımıdadır. Bir anda bir, bir buçuk ayı geçmeden 160 kişiye çıktı. Ve taa mayısa kadar süren süre içinde kitap ve kültür seminerlerini başlattım. Çünkü başlangıçta Kızılay'da sağ sol kavgası toz duman birbirine giriyordu. Polisler coplar vurmalar bağrıışmalar, mitingler.. İmam Hatip Mezunları Cemiyeti'nde oturuyoruz arkadaşlarla. "Bakın, dedim, Kızılay meydanını görüyorsunuz, bu usûl bizim usûlümüz değildir. Bu bizim medeniyetimize aykırıdır. Bizim medeniyetimiz kitaptan ve kültürden geçer" diyerek biz Büyük Doğu okuluna devam ettik. Ve bugün önemli vazifeler üstlenen aziz gençleri yetiştirdik. Hepimizin üzerinde üstadımızın ciddi katkıları var. Rabbim mekanını cennet eylesin.

-Efendim, çok teşekkür ederiz.

-Ben teşekkür ederim efendim...

(Yeni Dünya Dergisi – Mayıs 2009, sayı: 187)

Üstadın Teferruatlara Verdiği Ehemmiyet

ÜSTADIN TEFERRUATLARA VERDİĞİ EHEMMİYET

Abdurrahman Ően anlatıyor:

Tiyatro ile bilfiil ilgilendiğimiz günlerde, Büyük Doğu Yayınevi'ndeki makamında merhum stad Necip Fazıl'ı ziyaret etmiş, yeni kurduğumuz grubumuzla Reis Bey'i oynamaya talip olduğumuzu söylemiŐtik... Necip Fazıl merhum o gün bize Şöyle demiŐti:

“Bütün eserlerim gibi o da sizindir, oynayın... Hiç bir maddi talebim de yok sizden... Ancaak, eğer ben, sahnenin görünmeyecek bir bölümüne bir çivi çakılmasını uygun grmŐsem, 'bu çiviye burada kimse görmez nasılsa' diyerek çakmamazlık etmeyin... Sahnenin görünmeyen yerine o çiviye çakın...”

(Mustafa Miyasođlu – Necip Fazıl Armağanı – Sh. 39)

Üstadın Yaramazlıkları

ÜSTADIN YARAMAZLIKLARI

YARAMAZLIK

Balkan Harbi yaralıları arasında gelip de, sonra büyükbabamın himayesine eren ve Adliyeye giren kalın siyah kaŐlı, mert yüzlü, gayet ağır ve sakin tavırlı Mustafa Efendi...

Bu Mustafa Efendi, son zamanlarda İzmit Ağır Ceza Reisiydi ve 1943'de Erenköy'ndeki evimize gelip o sene doğan ilk oğlum Mehmed'in kulağına ezan okumuŐtu.

İŞte bu Mustafa Efendi bana, konağın ilk katında, yemek odası katındaki küçük ve resm ziyaret odasında Kur'ân dersi verirdi.

Garip ve derinliğine doğru, bir iç hayat istidadı içinde, duygularım dışarıya vurduğu zaman ne türlü yaramazlıklara, haşarılıklara kalktığımı tasarlayabilir misiniz?

Benim için:

– Babasını geçecek galiba yaramazlıkta...

Diyenler de vardı...

Konağın tavanarası merdiveninden tâ birinci katın avlusuna kadar trabzanlar üzerinde kaymalar... Yaralı bir atın cılk etine pergelle dokunup ondan muhteşem bir tekme yiyerek yerde yuvarlanmalar...

Çamura bulanmış bir sürü cam kırığının bir kova içinde arabacının başına geçirmeler... Zafer Hanımefendinin ne kadar zaafı varsa onlara doğru hücum etmeler, onun armonikli piyanosunu avaz avaz bağırtmalar, ilâçlarını birbirine katmalar, kitaplarını altüst etmeler, kilerlerini boşaltmalar...

Neler, neler?

Öbür çocuklar da, Selmacığım müstesna, hep maiyetimdeler... Bir tehlike görünce can attığım liman, büyükbabamın eteği veya kürkü...

Bazen kendimi o kadar mesut hissederdim ki, önlerinden koşup geçtiğim birtakım eşyayı, mahzun ve boynu bükük görür ve dönüp okşardım.

Buna rağmen annemden yemediğim dayak kalmamıştır. Kendisini delice sevdiğim için büyükbabama şikâyet edemiyordum da ondan..

Nihayet Zafer Hanımefendi, büyükbabası sayesinde kendisini tam serbest hisseden haşan üstü haşan torununun ruhunu kamaştırmak, uyuşturmak için müthiş bir (narkoz) uyutucu keşfetti.

Dört beş yaşında okuyup yazmayı öğrenmişim ya...

Beni romana alıştırdı.

0 ve Ben

Benden, yürümeye başlayınca müthiş bir haşarı türeyeceği zannı doğmaktadır ev içinde... «Bu çocuk babasını da geçebilir!» diyenler vardır.

Şu farkla ki, babamın çocukluğundaki çılgınca patlamalar, bende, her şeyi karıştıran, her şeyin içyüzünü arayan bir merak ve tecessüs halinde...

İstanbul'a gelen ilk otomobillerden birini babama aldılar. Bazı filimlerde gördüğümüz en eski otomobil modellerine eş bu araba Sarıyer'deki köşkün bahçesinde... Ön tekerlekleri (kriko) üzerinde havaya kalkık...

İki yaşında mıyım, üç yaşında mıyım, bilemiyorum; orada kimsenin bulunmadığı bir ân arabaya yaklaşıp tekerleği çevirmeye başlıyorum. Lâstiğinin üstünde pünez başları gibi küçük demir pullar bulunan tekerlek alnıma çarpıyor ve ben kanlar içinde yere seriliyorum.

Büyük babam, demire kösele sarılı bastoniyle babamın üstüne yürüyor ve araba hemen defediliyor.

Doktor, ilâç, pamuk, sargı... Yaranın izi hâlâ alnımda...

Köşkün çamaşırhanesindeki yüksekçe rafta teneke bir kutu gördüm. İçinde ne var acaba?.. İskemleye çıkıp rafa uzandım. Kaymak gibi bembeyaz bir şey...

Hemen parmağımı daldırdım ve beyaz şeyi tadmaya davrandım. Aman ne acı!.. Ciğerim yandı.

Bir çığlık koptu:

– Koşun, çocuk kireç kaymağını yiyor!

Çemberlitaş'taki konakta en musallat olduğum eşya Cici annemin

öteberisidir! Hususiyle armonikli piyanosu, rastıkları, pudraları, düzgünleri ve üstten açılır maun bir dolapta sakladığı türlü ilâçları... Kimi çarpıntıya, kimi baş ağrısına, kimi romatizma sızılarına iyi, renk renk şişelerde renk renk ilâçlar... Bu ilâçlara bir göz atan, Zafer Hanım'ın tipini hayâl etmekte güçlük çekmez.

Armonikli piyanodan yırtıcı sesler çıkarırken üzerime yürüyen Cici annemden kaçır gibi yapıyor ve onu kudurtacak yeni yaramazlık buluşları peşinde geziyorum. Her kovalamasında tek sığınağım Büyük babam...

...

Bir gün, araba atlarımızın birinin sağrısında açılan yaraya elimdeki pergelin ucunu sokmaya davrandım. Çifteyi yedim ve yere serildim.

Ali(Köşkteki hizmetçilerden) beni kucağına alıp anneme götürdü ve:

-Aman, Büyük Bey duymasın, evi başımıza yıkar!

Diye yalvardı. Tekme nazik bir tarafıma gelmemişti.

Bir şeyim yok, söylemem! Dedim.

Kedi yavrularına bayılıyordum. Onların incecik kaburga kemiklerini sıkarken çıkarttıkları ağlamaklı ses çok hoşuma gidiyordu. Birkaçını süt dolu bir tasa koyduğumu ve sonra kaburgalarını sıkarak ağlattığımı hatırlıyorum. Başlarını süte sokarak... Ali koşmuş ve hayvancıkları ölümden kurtarmıştı.

Zalim taraflarım da vardı. Zalimden mazluma ve mazlumdan zalime her ân yer değiştiren bir karakter... Tezatlar kumkuması... Bir, kutup iklimlerinde beyaz ayıları kovalayan; bir, (ekvator) sıcaklığında ceylânlarla ağlaşan, neşede de kederde de son derece mübalâğalı garip bir mahlûk... Bu garip çocuk, hallere göre dehâya mı, cinnete mi namzettir?

Neşe anlarımda öyle olurdu ki, konağın dördüncü katından, yalınkavî, taşlığa kadar inen merdiven trabzanlarından kayıp süzüldüğüm bir son basamakta; insan kafasına benzer trabzan topuzunu okşamış, onu cansızlığından ötürü adetâ teselli etmiştim.

...

Onun(Üstadın Babaannesinin), benim şerrimden korumak için, salondaki püsküllü kanepelerin altına gizlediği kaymaklı tatlıları ben keşfederim ve öbür torunları da yanıma çağırıp ne varsa siler süpürürüm. O kadar çevik, kaçak ve uçan bir metod izlemekteyim ki, konak sahibesi Hanımefendi beni ele geçiremez, üzerinde bir iplik gibi uçtuğum kılıç bana dokunamaz. Zor kullanmasına da, Büyük babamın koruyuculuğundan ziyade her kabalığa zıt meşrebi müsaade etmez.

...

Amerikan mektebinde mesudum. Çocuklar arasında bir efe...

Bir gün yanıma bir çocuk geldi. Başka bir çocuğu bileğinden kavramış sürüklüyor:

– Ağabey, dedi; sen beni dövebilirsin, ama bu çocuk dövebilir mi?

Azametle cevap verdim:

– Ben seni dövebilirim, ama bu çocuk dövemez!

(Mis Etinik) adlı, hocalarımızdan bir Ermeni kadını beni evine götürmüş ve yemek vakti olduğu için sofraya oturtmuştu. Gâvur yemeği olduğundan tiksine tiksine yediğim, fakat lezzetine bayıldığım fasulye pilâkisini hiç unutmam...

Yolumun üstündeki Cinci Meydanında ata binmekten, Gülhane Parkında kayık salıncakları safasına kadar öyle eğlenceler peşinde koşuyordum ki, kısa zamanda mektep bana giran geldi. Yolunu buldum:

– Eve, mektep tatil der ve dışarıda oynarım. Kendi hususî günlerinde gerçekten tatil olunca da, mektebe gitme bahanesiyle evden çıkıp İstanbul’u gezer tozarım. Yanıma da dalkavuklarımdan birkaçını alırım! Böyle yaptım. Mektep tatil dedim ve evde kaldım. Birkaç gün geçmedi, mektepten merak ettiler ve başta Müdire hanım, konağa kadar gelip sordular:

– Çocuk hasta mı?

– Hayır!

– Niçin mektebe gelmiyor?

– Mektep tatil değil mi?

– Ne münasebet!.. Bunu kim söyledi?

-0!

Müdire sert sert Büyük babama bakıyor:

– Bu yaşta yalan söyleyen ve mektepten kaçan bir talebeyi artık kabul edemeyiz!

Ve kovuluyorum.

Beni Büyük babamın öfkesinden korumak için yatağa yatırıyorlar ve hepten yalan, başıma sirkeli bir bez koyuyorlar.

Büyük babam, odanın kapısını açıp uzaktan bakıyor ve o yaşta yalana başlamış aziz torununa çatamadan gidiyor.

...

Bütün hakikatleri meydana ben çıkaracaktım. Ben gelmeden bu dünya dönüyor muydu, dönmüyor muydu?..

Halamın oğlunu, (Şarlok Holmes)in (Watson)unu yanıma alıp, Binbirdirek ve Yerebatan mahzenlerinde kaatil aramaya çıktığım olmuştur.

İstanbul faili meçhul cinayetlerin kaatilleriyle doludur ve

onları benden başka kimse yakalayamaz!..

...

Bu mektepte(yatılı Rehber-i İttihat mektebi) yapamayacağımı anladım ve kurtulmak için bir hile düşündüm.

Sabahları bize yedirilen kaşar peynirini toz ve pasla kirlettim. İçine böcek ölüleri ve kurtlar yerleştirdim ve tatil çıkışında anneme göstererek:

– Bak, bize ne yediriyorlar, ben bu mektepte kalamam!

Diye direttim.

Annem gayet soğukkanlı peyniri elimden aldı ve bıçakla ortasından yarararak tertemiz meydana çıkardı:

– Misk gibi peynir... Sen kirletmişsin!..

Dedi ve beni bir temiz dövdü. Büyük babam işe karıştı:

– Çocuğu dövme!.. Madem istemiyor mektepten çıksın!

...

Büyükdere'de yalıdayım... Halam ve çocukları da orada...

Benim, hem büyüklerin sofrasında yemek, hem de küçüklerin sofrasına reislik etmek âdetim olduğu üzere, büyüklerle masa başındayken, «Yenge Zehra Hanım» isimli, cici annemin dalkavuğu, beyaz saçları kınalı şımarık ve yüzsüz bir acuze, anneme, arkasından dil uzatıyor:

– Bırakın şu veremli kadını!..

O kadar kızıyorum ki, elimdeki kiraz çekirdeğini bir sıkışta suratına fırlatıyorum. Çekirdek «tinnn» diye annemi babama boşatmak isteyen acuzenin altın çerçeveli gözlüğüne çarpıyor.

Ben yemekten kalkıyorum ve koşar adım polis merkezine giderek «Merkez Memuru», şimdiki tabirle Emniyet Âmiri dayıma,

kardeşine edilen hakareti hıçkırık hıçkırık anlatıyorum.

– Keyfine bak, diyor dayım; Allah onlara cezalarını verir!..

Yenge Zehra Hanım'ın iki kız evlâtlığından biri veremden öldü. Annemse, bundan birkaç yıl öncesine kadar, 90 yaşına yakın, yaşadı.

...

0 yaşta bende kadın alâkası başlamıştı. Hem de benimle yaşıt kızlara karşı değil, yetişmiş ve gelişmişlere karşı... Frenklerin (Odora di Femina – kadın kokusu) dediği esrarlı rayihayı adamakıllı almaya başlamıştım.

Kadın hizmetçiler yemek yerken masaların altına saklanır ve onları seyredirdim.

Bir gün yemekte bir kadın sofranın muşambasını kaldırdı ve taaccüple sordu:

– Kim var orada? Sen misin, Küçük bey? Hayret büyük... Gülüşmeler...

Biri suali dayadı:

– Ne yapıyordun orada?

-Hiç!.. Saklanıyordum!

Halbuki genç hizmetçinin siyah, kalın ve gergin çoraplarını cimbızlıyordum. Hattâ onun ayaklarını kucağıma almaya kadar davranmış ve işte o vakit yakalanmıştım.

Kadınlık cilvesine bakın ki, hizmetçi ortaya dökmedi ve kimsenin bir şey anlamasına müsaade etmedi.

Ben de sevindim ve bunu ilk aşk maceram kabul ettim.

Bunu ve bundan sonra gelecekleri, bazı Batı kalemlerinin bir nevi tersine riyakârlık ve günah şehvetiyle ettikleri

itiraflar soyundan zannetmemeli...

Bunları, istesem de, istemesem de doğruyu söylemek ihtiyacı yanında, nereden, nasıl geldiğim ve hangi menzilde karar kıldığım bakımından, hazırlayıcı ruh haletlerinin noktalanması diye görmeli...

Elverir ki, ortada bir hicap perdesi kalsın ve her şey sınırlı bir edep tülü altında gizlendirilsin... Yoksa kadın, asliyle, Hristiyanlıkta yol kesici bir engel, İslâmiyette ise yol verici bir kanat... Tek ölçüleri bilinsin ve Allah Resulünün katî mizacına bürünmenin sırrı tadılabilsin...

Henüz bulûğ çağına en aşağı 6 yıl uzağım... Halamın oğlu, benden 9 ay büyük Tarık, akranı kızların gözünü benden fazla çekiyor. Zariftir, asil tavırlıdır ve nereden, nasıl enselediğini bilmediğim kızlarla gezip tozmaktadır.

Onları takip ediyor ve kendimi belli etmeden fırının önüne bırakılan iki sepetle ekmek küfesinin kenar yerine saklanıp yalıya doğru yol alışlarını kolluyorum.

Vay:

Kızlardan biri, kolunu Tarık'ın omuzuna atıp ensesinden dolaştırmıyor mu?... Çıldıracak gibi oluyorum. Hemen kestirme bir yoldan, yalının bahçe yolundan geçerek deniz tarafındaki sokak kapısına koşuyorum ve kapıyı çalmalarını bekliyorum.

Geliyorlar... Kapıyı açıyorum... Önde Tarık, arkasında çocukla genç arası 3 fıkırdak kız...

Tam zamanı... Sağ ayağımı kaldırıp Tarık'ın göğsüne bir tekme yapıştırıyorum.

Tarık'ın beyaz elbisesi üstünde minicik iskarpinimi, şu ânda gözle görür, elle tutar gibiyim.

Halîm ve selîm, nazik ve zarif Tarık, ağlaya ağlaya içeriye dalıyor, kıskanç ve öfkeli, sert ve kaba Necib'i annesine

şikâyete koşuyor. Kızlar yüzüme bile bakmadan çekip gidiyorlar. Hayret ve nefretleri yüzlerinden belli...

Ah şu (Odora di femina)!.. Henüz olgunlaşmamış olanlardan bile tütmekte...

...

Ondan(Bir Rum dükkan sahibi olan Barba'dan) bir olta satın aldım ve denemek için kıyıdaki sandal iskelesine çıktım. Ne oldum bilmem, oltayı atarken fazla mı savurdum ne; denize düştüm. Tepe üstü saplandığım bulanık sularda başım kumlara gömüldü ve ben insan nasıl boğulmuş, orada anladım.

Beni su yüzünde kalan ayaklarımdan çekip çıkardılar... Koşarak gelen ihtiyar (Barba)nın emriyle öylece tuttular, içtiğim suları çıkarmama çalıştılar ve kucakta yalaya teslim ettiler.

(Barba) kapıyı açanlara:

– Çocuğu, diyordu; hemen soyup iyice kurulayın ve yatırın! Bir şeyi yok... Korkmuştur o kadar!..

...

Lâkin en ziyade geceleri nöbetçi bir kurt hademe var ki(Bahriye Mektebi'nde), peşimizi bırakmıyor ve bîzi idareye haber vermekle korkutuyor.

– Şuna bir oyun edelim!

Dedik ve uzun seneler Bahriye Mektebinde destanlaşan meşhur «Cin oyunu»nu oynadık. Rejisör benim!

Karşılıklı iki büyük yatakhane arası bir hol vardır ve bu holde 3 kapılı bir dolap... Bu dolaba bir adam zor sığabilir; yükseklik olarak da başı tavana değmezse ne devlet!.. Kapılarında birer nefes deliği bulunan bu dolap (kodes) adlı (sembolik) ve (fantezik) hapisane... Küçük kabahatlerin suçluları 15 dakikadan 1 -2 saate kadar buraya tıklılır, Önüne

bir süngülü nöbetçi dikilir, saati gelince koyuverilir ve nöbet defterine kaydı geçirilir.

İşte, benim tiryaki arkadaşlara teklifim:

– Bu adamın nöbetçi olduğu gece, üzerimize bornozlarımızı geçirerek ve kukuletelerini çenemize kadar indirerek dolaba girelim... Onu bir bahaneyle karşı yatakhaneye çağırtır ve hemen dolaba dalarız. Adam dolabın yanındaki sıra üzerinde etrafı kollamaya başlayınca biriniz dolaptan, esrarlı tavırlar ve mırıltılarla öbürlerini davet eder: «Yeşil cin, çık; mavi cin, çık!». Çıkarlar ve davetçinin arkasında, yine esrarlı hareketler ve mırıltılarla nöbetçiye doğru yürürler... Bu vaziyette nöbetçinin korkması ve büzülüp kalması lâzım... O zaman öndeki davetçi cin tarafından adama ihtar: «Talebeleri rahat bırak; sigara içmelerine engel olma! Yoksa seni çarparız!» Bir arkadaş:

– Ya, adama vız gelir de üzerimize saldırırsa?..

– Kukuletelerimizi kaldırır, kendimizi gösterir, «şaka ettik, kusura bakma!» der, oyalarız.

Tatbikat aynen plâna uydu. Herif, en önde ben, sahte cinleri görünce donup kaldı ve oturduğu sıradan ileriye doğru kaymaya başladı.

Tam o ânda beklenmedik bir hadise! Arkamdaki cinler yatakhaneye doğru kaçmaya başlamaz mı? Nöbetçi zabiti, elinde palaskası, merdiven başında...

Enselendik ve muziplik olsun diye girdiğimiz dolapta, ertesi gün, cezalı olarak 1 saat bekletildik. Fakat mesele bu kadariyle kapanmadı. Bizden sonraki sınıfların küçük yaşta talebeleri arasında cin hikâyesine inananlar oldu. Bunlar, gece yataklarından çıkamaz ve donlarına kaçırdılar. Bir hikâyedir sürdü.

Bizi ve daha küçük sınıfları toplanmaya çağırdılar.

Kumandan:

– 1054 Necip Fazıl, 3 adım ileri, marş!.. Yüzümü talebelere çevirttiler:

– Şu gördüğünüz haylaz, gece nöbetçisini korkutmak için bir cin hikâyesi uydurmuştur. Bu işin aslı faslı yoktur. İşte kendisini cin, cin diye satan haylaz karşınızda!.. Onu en büyük ceza olarak teşhir ediyorum!.. Siz de rahatınıza bakın ve geceleri korkunuzu gidermekte kuşkuya düşmeyin!

....

(Madam Bakir) diye bir İngilizce muallimimiz var... (Rey) adında Ölmüş bir bahriyelinin dul karısı... Topal, zaif, kara kuru, sesi ancak işitilebilir... Sarkık bir iplik gibi püf desen havalanacak derecede mukavemetsiz bir yapı... Hiçbir hayatiyeti, varlık nümayişi yok... Sanki bir çığ altında kalmış da son dakikada kurtarılmış.. Öylesine donuk, bitik, ezik, ürkek... Sınıfa girerken ayağa kalkan talebeden ödü patlar, gibidir. Arkadaşlar bana sordu:

– Şu kadını sınıfta bayıltabilir misin?

– Çok kolay... Siz dediğimi yapın, yeter!

Kadın sınıfa girdi. Ben «bak!» diye çok yüksek sesle kumandayı bastım. Bütün sınıf beton döşemeyi çökertecek bir şiddet ve «rap!» sedasiyle ayakta...

Kadın iki adım atamadan düşüp bayıldı. Birkaç arkadaş onu koltuk altlarından ve ayaklarından kavradık; ve doğru (revir)e...

Sual, sepet, ihtar, kodes...

Üstadın En Beğenilen Eseri!

ÜSTADIN EN BEĞENİLEN ESERİ

Öğrencilik yıllarında, bir konferansından önce -belki de sonra- etrafında toplanmış, onu yakından görmenin, sesini duymanın zevkini tadıyorduk. Sanırım Zonguldak'tan gelmiş orta yaşlı bir adam Üstadın karşısına kurulmuş, ona olan hayranlığını mübalağalı bir şekilde dile getiriyor, eserlerine nasıl meftun olduğunu anlatıyordu. Üstadın ona bakışını hiç unutmayacağım. Üstad en sonunda şüpheyle:

“hangi eserlerimi en çok beğendiniz? dedi.

Alınan cevap hepimizi dehşete düşürdü. Üstada ait olmayan bir eser adı çıkıvermişti adamın ağzından. Yüzünde o gün beliren ifadeyi hatırlıyorum. Bir ifade ki, sözle anlatılası değil.

(A. Vahap Akbaş – Türk Edebiyatı Dergisi – Temmuz 1983)